

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЭРХЭМ ЗОРИЛГО

Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас бохирдсон хөрс, ус, газрын тосны бүтээгдэхүүн, шатах ашигт малтмал болон тэдгээрийн бүтээгдэхүүний шинжилгээ, туршилтыг Монгол улсад мөрдөж буй стандартын дагуу чанарын өндөр түвшинд, хурдан шуурхай гүйцэтгэх, дүгнэлт гаргах, санал зөвлөмж боловсруулах, ашигт малтмалын салбарын хөгжлийн бодлого боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЧИГЛЭЛ

- Газрын тосны бүтээгдэхүүний чанарын хяналтын тогтолцоог боловсронгуй болгох
- Шатах ашигт малтмалын химийн найрлага, бүтэц, физик, механик, дулааны шинж чанарыг тодорхойлох шинжилгээ, туршилт гүйцэтгэх
- Шатах ашигт малтмалыг боловсруулж нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн гарган авах, байгаль орчинд хор нөлөө багатай ашиглах туршилт, судалгаа гүйцэтгэх
- Экспортын нүүрс, нүүрсэн бүтээгдэхүүний чанарын төвшинг тодорхойлж, хяналт тавих
- Уул уурхайн орчны хөрс, усны бохирдлыг тодорхойлох шинжилгээ, туршилт гүйцэтгэх

Холбоо барих

Сонгинохайрхан дүүрэг,
29 дүгээр хороо
Үйлдвэрчний гудамж 37
Улаанбаатар хот, Монгол улс

Зип код: 18072

Цахим хуудас: www.mrpm.gov.mn

Цахим шуудан: info@mrpm.gov.mn

Факс: 976-11-310370

Утас: 976-7018-8122

УУЛ УУРХАЙ
ГАЗРЫН ТОСНЫ
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

Газрын тосны бүтээгдэхүүний шинжилгээ

Автобензин

- Октан тоо /багажны аргаар/
- Хувийн жин
- Найрлагын бүрэлдэхүүн
- Бензолын агуулга
- Зэс хавтгайн туршилт
- Механик хольцийн хэмжээ
- Бодит давирхайн хэмжээ
- Өнгө ба тунгалаг байдал
- Ханасан уурын даралт
- Нүүрсустөрөгчдийн эзлэхүүний хувь /олефин, ароматик/
- Хүчилтөрөгчийн жингийн хувь
- Хүчилтөрөгчт нэгдлийн эзлэхүүний хувь
- Хүхрийн агууламж

Дизелийн түлш

- Цетаны тоо тодорхойлох
- Цетаны индекс
- Найрлагын бүрэлдэхүүн
- Бодит давирхай тодорхойлох
- Хувийн жин
- Зэс хавтгайн туршилт
- Механик хольц
- Өнгө ба тунгалаг байдал
- Дөл үүсэх хэм
- Кинематик зууралдлага
- Царцах температур, ихгүй
- Полицагирагт ароматик нүүрсустөрөгчдийн массын хувь
- Түлшин дэх хүхрийн массын хувь
- Үнсжилт, массын хувь
- Механик хольц
- Шүүгдэх чанарын дээд температур

Нүүрсний шинжилгээ

Хамрах хүрээ - Чулуун ба хүрэн нүүрс, антрацит, шатах занар, хагас кокс, кокс, шахмал түлш

Итгэмжлэлийн хамрах хүрээ

- Дээж бэлтгэл
- Уналтын бат бэх
- Дулааны термогравиметрийн шинжилгээ (IM, A, V)
- Чийгийн агуулга
- Үнслэг
- Дэгдэмхий бодисын гарц
- Илчлэг
- Нийт хүхрийн хэмжээ
- Чөлөөт хөөлтийн зэрэг
- Барьцалдах чанар Жи индекс GI
- Харьцангуй нягт
- Элементийн шинжилгээ (нүүрстөрөгч, устөрөгч, азот, хүчилтөрөгч)
- Үнсний хайлах температур
- Пластометрийн аргаар коксжилт тодорхойлох
- Грей-Кингийн аргаар коксжилтийн зэрэг тодорхойлох
- Хагас коксжуулалтын бүтээгдэхүүний гарц
- Баяжуулалтын туршилт

Хөрс, усны шинжилгээ

Хамрах хүрээ - Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон газрын ус болон хөрс

Итгэмжлэлийн хамрах хүрээ

- Сорьц бэлтгэл
- Хүнд элементүүдийн агуулга тодорхойлох /7 элемент/ ICP-OES
- Органик элементийн шинжилгээ
- Органик бус элементийн шинжилгээ
- Орчны шинжилгээ
- Хөрс болон усанд PH тодорхойлох
- Шүлтлэг шинж чанар
- Мөнгөн усны агуулга тодорхойлох (нүүрс, хөрс, усанд)
- Цианидын агуулга
- Усны анионы агуулга (Cl-, F-, Br- PO43-, NO3-, NO2- SO42)

